

Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən imtahanlarda zal nəzarətçisi qismində iştirak etmək istəyən namizədlərin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması Qaydaları

1. Dövlət İmtahan Mərkəzi (bundan sonra - DİM) tərəfindən keçirilən imtahanlarda zal nəzarətçisi qismində iştirak etmək istəyən namizədlərin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması bu qaydalar əsasında həyata keçirilir.
2. Zal nəzarətçisinin fəaliyyəti DİM tərəfindən sertifikatlaşdırılır və bu haqda məlumat DİM-in internet səhifəsində və kütləvi informasiya vasitələrində elan edilir.
3. Zal nəzarətçisi dedikdə müvafiq imtahan üçün DİM tərəfindən verilmiş zal nəzarətçisi vəsiqəsi ilə təmin olunan, imtahan zalında imtahan iştirakçılarının yerləşdirilməsinə, cavab kartlarının (vərəqlərinin) və sual kitabçalarının paylanmasına və yığılmasına görə məsuliyyət daşıyan, imtahanın vaxtında başlanmasına və yekunlaşdırılmasına cavabdeh olan, iştirakçıların imtahanda davranış qaydalarına riayət etməsinə birbaşa nəzarət edən, imtahan zalını reqlamentə uyğun qaydada idarə edən və təlimatda göstərilən digər prosedurları icra edən və fəaliyyəti "zal nəzarətçisinin təlimatı" ilə tənzimlənən şəxs nəzərdə tutulur.
4. Zal nəzarətçisinin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması ödənişli əsaslarla həyata keçirilir. Ödənişlər geri qaytarılmır. Hər bir mərhələ üzrə ödənişin məbləği aşağıdakı cədvəldə göstəriləyi kimi müəyyənləşdirilir:

Fəaliyyət	Ödəniş məbləği (AZN)
Qeydiyyat, sənədlərin qəbulu və müsahibə;	0,00
Ümumi intellekt səviyyənin və situasiya mühakimə bacarıqlarının yoxlanılması üçün ilkin test imtahanı;	20,00
Təlimlər və imtahanların texnologiyası və prosedur qaydalarına dair test imtahanı	70,00
Cəmi:	90,00

5. Namizəd ekabinet.dim.gov.az saytında öz şəxsi kabinetini yaradır. Şəxsi kabinetə tələb olunan məbləğin əlavə edilməsi yolları ilə epayment.dim.gov.az saytında tanış olur.
6. Sertifikat almaq üçün müraciət edən şəxslər aşağıdakı tələblərə cavab verməlidirlər:
 - Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmalı,
 - Ali təhsilli olmalı və ya pedaqoji profilli ixtisaslar üzrə orta ixtisas təhsilinə malik olmalı,
 - Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq hər hansı bir təşkilatda işləməli (**dövlət qulluğu sertifikatı olan şəxslər və pedaqoji profilli ixtisaslar üzrə bakalavr və ya subbakalavr peşə-ixtisas dərəcəsinə malik olanlardan iş yeri tələb olunmur**)
 - Yaşı 22- 45 arası olmalı,
 - Fiziki cəhətdən sağlam olmalı,
 - Məhkumluğu olmamalı.
7. Şəxsin sertifikatlaşdırmada iştirakı onun fərdi elektron müraciəti əsasında həyata keçirilir.

8. Namizəd elektron müraciət etdikdən sonra təqdim olunan sənədlərin tələblərə uyğunluğu DİM tərəfindən yoxlanılır. Sənədlər tələblərə uyğundursa, təsdiq, sənədlər tələblərə uyğun deyilsə, imtina olaraq münasibət bildirilir. Bu barədə bildiriş namizədin mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına göndərilir.
9. Müraciət təsdiq edildikdə müəyyən edilmiş vaxtda müsahibəyə qeydiyyatla bağlı bildiriş namizədin mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına göndərilir. Namizəd elektron anketə daxil olaraq müsahibə gününü, vaxtını seçir və aşağıdakı sənədləri təqdim etməklə müsahibədə iştirak edir:
- Şəxsiyyət vəsiqəsi ;
 - Elektron anket (zal nəzarətçisi sertifikatına müraciət zamanı təsdiq edilmiş anket);
 - İş yeri haqqında arayış (olduğu təqdirdə);
 - Məhkumluq barədə arayış;
 - Vətən Müharibəsi iştirakçısı olduğu haqqında sənəd (olduğu təqdirdə);
 - “Əməkdar müəllim” olduğu haqqında sənəd (olduğu təqdirdə).
- Namizədin təhsil haqqında sənədi və dövlət qulluğu sertifikatı DİM-in elektron bazası əsasında yoxlanılır.
10. Müsahibə zamanı namizədin fiziki və psixoloji cəhətdən sağlamlığı, ümumi dünyagörüşü, nitqi, emosional davamlılıq və stres vəziyyətində işləmək bacarığı yoxlanılır. Nəticə məqbul və ya qeyri-məqbul olaraq qiymətləndirilir. Namizəd müsahibəyə gəlmədikdə bu, onun sertifikatlaşdırma prosesində iştirakdan imtina etməsi kimi qiymətləndirilir.
11. Müsahibədən keçən namizədlər müəyyən edilmiş vaxtda ümumi intellekt səviyyeni və situasiya mühakimə bacarıqlarını yoxlayan ilkin test imtahanı mərhələsinə dəvət edirlər. İlkin test imtahanına qeydiyyatla bağlı bildiriş namizədin mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına göndərilir. Namizəd bu mərhələ üçün tələb olunan məbləği şəxsi kabinetinə əlavə etdikdən sonra elektron anketinə daxil olaraq ilkin test imtahanında iştirak etmək istədiyi günü və vaxtını seçir. Namizəd imtahana gəlmədikdə bu, onun sertifikatlaşdırma prosesində iştirakdan imtina etməsi kimi qiymətləndirilir.
12. Test imtahanı kompüter vasitəsi ilə həyata keçirilir. Testlər blokunun (ümumi intellekt səviyyeni yoxlayan testlər bloku, situasiya mühakimə bacarıqlarını yoxlayan testlər bloku) hər biri üzrə ümumi nəticəsi 40%-dən çox olan namizədlər növbəti mərhələyə - təlimlər mərhələsinə buraxılırlar.
13. İlkin test imtahanı mərhələsini uğurla keçən namizədlər əyani vəsaitlərlə təmin edilir (zal nəzarətçisi təlimatı, normativ sənədlər və s) və müəyyən edilmiş qrafikə uyğun olaraq iki günlük təlimə cəlb olunurlar.
14. Təlimlərə qeydiyyat elektron qaydada aparılır. Namizədin mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına məlumat gəldikdən və növbəti mərhələlər üçün tələb olunan məbləği şəxsi kabinetinə əlavə etdikdən sonra elektron anketinə daxil olaraq birinci təlim üçün təlim vaxtını və gününü seçir. Birinci təlimdə iştirak edən namizədlərin mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına məlumat gəldikdən sonra elektron anketinə daxil olaraq ikinci təlim üçün təlim vaxtını və gününü seçirlər.
15. Təlimlər iki gün ərzində keçirilir:

Birinci təlim günü:

“İmtahan prosesinin psixoloji xüsusiyyətləri” təlimi aşağıdakı mövzuları əhatə edir:

- İmtahan prosesinə aid stres və təlaş,
- İmtahana cəlb olunan tərəflərin psixoloji portretləri,
- İlkin təəssüratın imtahan gedişatına təsiri,
- İmtahan prosesində ünsiyyət xüsusiyyətləri,
- İmtahana psixoloji hazırlıq.

İkinci təlim günü:

Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən hazırlanan təlimçilər tərəfindən tədris planına uyğun olaraq

- müxtəlif mövzularda keçirilir. DİM-in fəaliyyət istiqamətləri, imtahanlar, qəbul qaydaları, imtahanların təşkili və idarə edilməsi, məsul şəxslərin seçimi, təyinatı, qiymətləndirilməsi, imtahanların texnologiyası, auditoriyanın idarəedilməsi, zal nəzarətçilərinin və digər şəxslərin vəzifələri və funksiyaları haqqında nəzəri məlumatlar verilir və interaktiv təlimlər keçirilir, tapşırıqlar qoyulur, fikir mübadiləsi və sual-cavab formalı söhbətlər aparılır. Zal nəzarətçisinin fəaliyyətinin daha çox praktiki tərəflərini və imtahanların təşkili, gedişi və yekunu zamanı baş verə biləcək halları və problemləri əhatə edən interaktiv treninqlər (nəzarətçi təlimatı və psixoloji stres - menecment təlimi) və praktiki məşğələ - sınaq imtahanı keçirilir.
16. Bütün təlimlərdə iştirak məcburidir. Namizədin təlimlərin hər hansı birində iştirak etməməsi onun zal nəzarətçisi kimi fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılmasından imtina etməsi kimi qəbul olunur.
 17. Təlim zamanı təlimçilər namizədləri qiymətləndirir və təlimin gündəliyində qeydlər aparır, namizədlərin tədrisin interaktiv hissəsində fəal iştirakını, stres vəziyyətində və qrup şəklində işləmək bacarıqlarını qeyd edir, problemlə, münaqişə və konflikt yaranan, həddindən artıq passiv namizədlərə sertifikat verilməməsi üçün xüsusi rəy verirlər.
 18. Təlimlər yekunlaşdıqdan sonra namizədlərin imtahanların texnologiyası və prosedur qaydalarına dair test imtahanına qeydiyyatla bağlı bildiriş mobil telefonuna və elektron poçt ünvanına göndərilir. Namizəd elektron anketinə daxil olaraq test imtahanının tarixini və saatını seçir. Bu imtahandan ən az 60% müsbət nəticə göstərən namizədlərin nəticəsi məqbul hesab olunur.
 19. Namizədin yekun qiyməti aşağıdakı qaydada hesablanır: ümumi intellekt səviyyəni yoxlayan testlər blokundan əldə etdiyi nəticənin 40%-i ilə imtahan texnologiyası və prosedur qaydalarına dair yekun test imtahanından topladığı balın 60 %-i toplanır. Yekunda 60% və daha çox nəticə göstərən namizədin fəaliyyəti aşağıdakı kateqoriyalara uyğun olaraq sertifikatlaşdırılır:
 - 90% və ondan yüksək nəticə göstərdikdə - A kateqoriyası;
 - 60%-90% intervalında nəticə göstərdikdə - B kateqoriyası;
 20. Namizədlərə zal nəzarətçilərinin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması prosesinin hər bir mərhələsində yalnız bir dəfə iştirak etmək hüququ verilir.
 21. Qaydalarda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğun gələn Vətən Müharibəsinin iştirakçıları və "Əməkdar müəllim" fəxri adı alan müəllimlər sertifikatlaşdırma prosesinin nəzərdə tutulmuş bütün ödənişlərindən azaddırlar.
 22. "Əməkdar müəllim" fəxri adı alan müəllimlər təlimlərdə iştirak etdikdən sonra A kateqoriyası üzrə zal nəzarətçisi sertifikatı əldə edirlər.
 23. Namizədin nəzarətçi qismində fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması ona zal nəzarətçisi statusunun verilməsi hesab olunur və bu barədə zal nəzarətçilərinin bazasında qeyd aparılır.
 24. Zal nəzarətçilərinin fəaliyyət nəticələrini yüksəltmək və daha səmərəli işləməyə motivasiya etmək üçün onların xidmət haqları kateqoriyalarından asılı olaraq fərqli hesablanır. A kateqoriyalı nəzarətçilərin baza xidmət haqları 1,2-yə, B kateqoriyalı nəzarətçilərin isə 1,1-ə vurulmaqla hesablanır.
 25. İmtahanlara təyinat aparılan zaman imtahanların xüsusiyyətləri, ixtisas, yaş və digər tələblər gözlənilməklə zal nəzarətçisi kimi fəaliyyəti sertifikatlaşdırılmış nəzarətçilərə üstünlük verilir. Hər hansı bir imtahan üçün tələb olunan zal nəzarətçilərinin sayı zal nəzarətçisi kimi fəaliyyəti sertifikatlaşdırılmış nəzarətçilərin sayından az olduqda təsadüfi qaydada seçim aparılaraq təyinat aparılır.
 26. İmtahanlarda yol verdikləri ciddi qayda pozuntuları əsas alınaraq sertifikatına xitam verilən şəxslərin bu prosesdə bir daha iştirak etmələrinə icazə verilmir.
 27. İmtahan zamanı təlimat qaydalarını pozan nəzarətçilərə müqavilədə nəzərdə tutulmuş xidmət haqqı ödənilmir.
 28. Zal nəzarətçisi sertifikatlaşdırılmasından keçən, nəzarətçi kimi fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilən

və müvafiq qaydalarla tənzimlənən imtahan rəhbəri sertifikatlaşdırılmasından uğurlu nəticə əldə edən namizədlər imtahan rəhbəri təyin edirlər.

29. Namizədlərə zal nəzarətçilərinin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması prosesinin mərhələlərində aşağıdakı hərəkətləri etmək qadağandır:

- saxta və ya başqasına aid sənəd təqdim etmək, imtahana öz yerinə başqasını göndərmək;
- imtahana mobil telefon, ağıllı saat və digər rabitə vasitələri, konspekt, məlumat kitabçası və digər yardımçı vasitələr gətirmək və ya onlardan istifadə etmək;
- yandırıcı, partlayıcı, kəsici, deşici, atıcı və digər bu kimi əşyalarla imtahan binasına girmək, özü ilə tütün məmulatları gətirmək;
- imtahan zalında yerini dəyişmək, gəzişmək, yerindən durmaq və digər hərəkətlərlə imtahanın gedişinə mane olmaq;
- başqasının nəticəsinə təsir etmək, o cümlədən başqasının cavablarına və ya suallarına baxmaq və ya öz cavablarına və suallarına başqasının baxmasına şərait yaratmaq, sualın cavabını soruşmaq və ya bildirmək;
- nəzarətçiyə və ya digər məsul şəxslərə tapşırıqların həllində kömək üçün müraciət etmək;

Namizədin yuxarıda göstərilən hərəkətlərə yol verməsi halları Mərkəz tərəfindən aşkar edildikdə o, prosesdən (imtahandan) xaric edilir və onun nəticəsi ləğv edilir.